

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Bảy, ngày 07/05/2022.

NỘI DUNG HỌC TẬP

ĐỀ TÀI 877

PHẢI GIỮ LÁY KHÔNG VỌNG NGŨ, KHÔNG NÓI HAI LỜI

Trong “*Kinh Vô Lượng Thọ*”, Phật dạy chúng ta: “**Khéo giữ khẩu nghiệp, không nói dối người**”. Thế gian có câu: “**Bệnh từ miệng mà vào, họa từ miệng mà ra**”. Hàng ngày chúng ta có cần trọng trong lời nói của chúng ta hay không? Người nói thì vô tình mà người nghe thì cố ý cho nên họ nghe và bị thương tổn rất nhiều. Chúng ta tưởng là không có việc gì xảy ra nhưng vô hình trung chúng ta đã kết oan gia với họ, đã kết oan gia thì phải oan oan tương báo. Người xưa nói: “*Trước khi nói phải uốn lưỡi ba lần*”. Chúng ta phải hết sức cẩn trọng! Lời nói ra cũng giống như một mũi tên đã bắn ra, tên đã bắn ra thì không thể nào thu hồi lại được. Cho nên người khéo giữ khẩu nghiệp thì mới không tạo oan gia.

“*Kinh Vô Lượng Thọ*” nêu “**khéo giữ khẩu nghiệp**” đầu tiên bởi vì ngày ngày chúng ta phạm khẩu nghiệp, nghiệp miệng là nghiệp chúng ta rất dễ phạm. Chỉ một lời nói chơi, chỉ một lời nói vô tình của chúng ta cũng có thể làm tan cửa nát nhà của người khác. Nhưng người ta chỉ nghe được một lời khuyên khích cũng có thể thành tựu cả một sự nghiệp. Có người nói: “*Con chỉ nhờ nghe một câu nói này mà con đã thành tựu!*”. Có người thì nói: “*Nhờ câu nói này mà con đã thay đổi cuộc sống, thay đổi được tất cả những tập khí của chính mình!*”.

Lời nói rất quan trọng! Chúng ta nên nói những lời nói của Phật Bồ Tát, lời nói của Thánh Hiền, lời nói của Hiền Nhân. Muốn nói được lời nói của Hiền Thánh, của Phật Bồ Tát thì tâm chúng ta phải vô tư, tâm phải trống rỗng, tâm không có mong cầu cá nhân. Nếu tâm tự tư ích kỷ, tâm nghĩ cho bản thân mình nhiều hơn thì chắc chắn lời nói ra sẽ bị uổng công, lệch lạc vì lời nói ra chỉ có lợi cho mình thì sẽ có hại cho người, sẽ thương tổn đến người.

Người xưa nói: “**Bệnh từ miệng mà vào, họa từ miệng mà ra**”. Chúng ta muốn thân thể khỏe mạnh thì phải ăn uống cẩn thận, thận trọng, không thể tùy tiện ăn. Nếu hôm nay đầy bụng thì chúng ta không tùy tiện ăn những thứ khó tiêu. Khi trời đã tối, chúng ta sắp đi ngủ mà lại ăn những thứ không thể tiêu hóa nhanh được vậy thì chúng ta mang một bụng no đi ngủ. Thực phẩm trong bao tử chưa tiêu được thì sẽ bị ôi thiu trong bao tử, nhất định sẽ làm cho chúng ta bị bệnh. Cho nên muốn thân thể được khỏe mạnh thì chúng ta phải ăn uống cẩn trọng. Muốn cho đời sống được bình an thì chúng ta phải thận trọng đối với mỗi lời nói ra, không được tùy tiện.

Có những lời nói khiến cho người ta vui ba ngày nhưng cũng có những lời nói khiến cho người ta buồn ba tháng. Vậy thì chúng ta nên chọn lời nói nào? Chúng ta thích nghe lời nói làm chúng ta vui ba ngày hay thích nghe lời nói làm chúng ta buồn ba tháng?

Hòa Thượng nói: **“*Khẩu nghiệp rất dễ tạo cho nên chúng ta không nên nói vọng ngữ. Vọng ngữ bất lợi cho chúng ta rất lớn. Nếu chúng ta không vọng ngữ thì lời nói của chúng ta có chữ tín, người ta tín nhiệm đối với chúng ta. Lợi ích của không vọng ngữ rất lớn. Chúng ta cũng không nên nói hai lời, tuyệt đối không nên nói những lời khiêu khích phải quấy. Rất nhiều người vì bị khiêu khích phải quấy mà rất đau khổ, thậm chí tan nhà nát cửa. Bạn nghĩ xem, tội nghiệp do chúng ta tạo ra từ phải quấy tốt xấu này có nặng hay không? Quá nặng! Cho dù chúng ta làm nhiều việc thiện cũng không bù đắp được*”**.

Thí dụ chúng ta đến bên đây thì khen bên đây, đến bên kia mình thì khen bên kia, chê bên đây. Đó là nói lời khiêu khích phải quấy. “*Vọng ngữ*” chính là nói dối. Chúng ta làm nhiều việc thiện nhưng không thấy quả tốt đến, chỉ thấy tai ương đến bởi vì chúng ta đã khiêu khích thị phi phải quấy, ta đã tạo quá nhiều oan gia đối đầu. Thậm chí có người học Phật, niệm Phật rất chuyên cần nhưng siêng năng nói lời thị phi, cũng rất siêng năng nói việc phải quấy của người. Vậy thì kết quả là tâm không thanh tịnh, tâm không thanh tịnh thì họ luôn ở trạng thái bất an. Họ đã tạo thị phi thì không thể không vướng thị phi. Rồi đây họ sẽ bị người ta đi tìm để đối chúng, vậy thì tâm quá bất an!

Hòa Thượng nói: **“*Trong một gia đình nhỏ, nếu chúng ta khiêu khích phải quấy tốt xấu khiến người trong gia đình bất hòa thì chúng ta vẫn phải nhận nhân quả. Trong một đoàn thể, nếu chúng ta khiêu khích phải quấy tốt xấu khiến đoàn thể bị bất hòa thì tội này là phá hòa hợp*”**. Tội phá hòa hợp là tội đọa địa ngục A Tỳ, địa ngục Vô Gián chứ không phải là tội nhẹ.

Ngày nay chúng ta thấy có nhiều người tùy tiện chê trách một đoàn thể trong khi đoàn thể đó làm rất tốt. Họ chê trách đoàn thể khiến cho mọi người nghi ngờ, mất đi niềm tin đối với đoàn thể, vậy thì mất đi cơ hội tốt của mọi người. Tội này quá lớn! Cho nên chúng ta phải hết sức cẩn trọng khi phê bình, nói xấu một đoàn thể đang làm lợi ích rất lớn cho chúng sanh. Tập nghiệp của chúng ta rất tùy tiện. Đối với một đoàn thể hoặc một người có sức ảnh hưởng lớn mà họ tùy tiện phê bình, chỉ trích, họ không biết rằng người đó có sức ảnh hưởng một phương, họ tạo sự nghi ngờ cho người một phương đó thì tội của họ rất nặng.

Có người dám nói Hòa Thượng Tịnh Không chỉ có pháp giải chứ không có pháp hành, chỉ nói chứ không làm. Một đứa con nít mà dám phê bình một trưởng lão! Nếu họ nói đúng thì tội còn nhẹ, nếu không đúng thì tội của họ vô cùng lớn. Hòa Thượng đã hơn 70 năm tu hành giảng Kinh, thuyết pháp, làm lợi ích rất nhiều cho chúng sanh. Họ nói như vậy ý là chính bản thân họ mới có pháp hành, mới có pháp để hành trì. Nếu một ai đó có pháp giải, có pháp hành tốt thì cứ làm ra điển phạm, làm ra tấm gương để người sau

nhìn vào. Nhưng thực tế thì họ năm nay tu pháp này, năm sau tu pháp khác, vài tháng sau tu pháp khác. Vậy mà họ cho rằng họ có pháp hành! Họ thật sự quá táo tợn! Cho nên chúng ta phải cẩn trọng khẩu nghiệp của chính mình!

Tôi cũng bị người ta nói là tôi hay nói về bản thân. Nếu tôi không nói về tôi thì tôi nói về ai đây? Ngày ngày tôi lao động, cuốc đất, đào hố, trồng rau, cắt rau đi cho tặng mọi người. Những việc này thật ra không có gì đáng khoe khoang! Tôi làm được, hàng vạn người khác cũng làm được như vậy. Chẳng qua tôi nói ra để khuyến khích mọi người hãy phát tâm mà hi sinh phụng hiến, phát tâm vì người mà phục vụ. Tôi nói ra để khuyến khích mọi người nên dụng tâm vì người mà lo nghĩ, vì người mà đóng góp một phần sức lực của mình.

Họ không nghe được lời dạy của Hòa Thượng: ***“Khi hơi ấm còn trong ta, khi linh hồn còn trong thân tứ đại này thì hãy mau mau làm việc tốt! Đến khi hơi ấm không còn nữa, khi linh hồn rời khỏi thân tứ đại này thì bạn bất lực, lúc đó dù muốn làm cũng không cách nào”***.

Chúng ta nỗ lực làm, chúng ta biết trân trọng, biết quý tiếc sinh mạng này, quý tiếc thời gian ngắn ngủi này để vì người khác phục vụ. Thật ra, chúng ta vì người cũng chính là vì chính mình. Tuy chúng ta không có ý niệm vì mình nhưng Hòa Thượng nói: ***“Mình vì người mới chân thật là mình vì chính mình”***. Nếu chúng ta vì mình thì chúng ta hại chết chính mình. Ngày ngày chúng ta làm việc vì người khác là chúng ta tích công bồi đức.

Cho nên chúng ta phải hết sức cẩn trọng khi phê bình, chỉ trích người. Chúng ta phê bình chỉ trích một người đã là lỗi rồi, nếu phê bình chỉ trích một đoàn thể thì mang đại tội. Nếu chúng ta phê bình một bậc khả kính như Hòa Thượng - người có ảnh hưởng nhiều phương thì chúng ta mang đại đại tội.

Cách đây lâu rồi, có một người đứng ngay giữa quán cơm chay chỉ vào hình của Hòa Thượng nói: ***“Ông này nói tầm bậy, làm gì có đại nạn mà ông ấy nói đại nạn!”***. Tôi nghe họ nói vậy mà nổi da gà. Chúng ta thấy họ có táo tợn, ngổ ngáo không? Hiểu biết của mình còn rất hạn hẹp, nông cạn, công phu tu hành chưa có thì sự hiểu biết của mình có đúng chưa? Hòa Thượng không nói là có đại nạn. Người thế gian nói như vậy rồi họ cho là Hòa Thượng Tịnh Không nói. Khi nghe họ nói vậy thì tôi cấp tốc dịch liền hai đĩa ***“Hòa Thượng Tịnh Không trả lời đồng tu ở Bắc Kinh”***. Hai đĩa đó tôi đã dịch và để lên trang web ***tingkhongphapngu.net***. Hòa Thượng nói rằng: ***“Phật pháp là bất định pháp. Thích Ca Mâu Ni Phật còn nói bất định thì làm gì Tịnh Không tôi nói nhất định!”***. Không phải là đại nạn nhất định sẽ đến. Đại nạn đủ duyên thì sẽ đến, không đủ duyên thì không đến nhưng chúng ta đừng nghĩ đại nạn không đến, nó sẽ đến.

Nếu chúng ta phá hoại một gia đình khiến gia đình họ không hạnh phúc thì chúng ta đã có tội rồi. Nếu chúng ta phá hòa hợp của một đoàn thể thì đây là đại tội, trong Phật pháp gọi là ***“phá hòa hợp tăng”***. Chúng ta làm người ta nghi ngờ, bất hòa, khiến cho sự đoàn kết bị chia rẽ thì đây là đại tội. Nếu chúng ta

tùy tiện chỉ trích người có sức ảnh hưởng một phương hoặc nhiều phương, sự chỉ trích của chúng ta khiến người ta mất niềm tin, mất lợi ích thì chúng ta tạo đại tội.

Ngày nay, tôi thấy có nhiều người rất ngỗ ngược dám nói rằng học văn hóa truyền thống là xen tạp, là không cần thiết. Tư cách làm người mà họ không chịu học nhưng lại muốn học tư cách làm Phật. Có người được đọc bộ sách quý “**Con đường đạt đến nhân sinh hạnh phúc**” nhưng đọc xong lại bài xích. Ngày ngày người ta tùy tiện tạo khẩu nghiệp, khiêu khích, thị phi, chọc phá, phải quấy tốt xấu. Tội đó không nhỏ!

Hoà thượng nói: “*Ở trong Kinh có nói năm nghiệp nhân đọa địa ngục A Tỳ: Thứ nhất là giết Cha, thứ hai là giết Mẹ, thứ ba là giết A-La-Hán, thứ tư là làm thân Phật ra máu, thứ năm là phá hòa hợp tăng*”. Một đoàn thể hòa hợp mà chúng ta làm cho người ta có sự hoài nghi thì chúng ta phải gánh lấy nhân quả vô cùng to lớn cho nên chúng ta phải hết sức cẩn trọng!

Người xưa dạy: “**Ít nói một câu chuyện, niệm nhiều một câu Phật, đánh chết cái vọng niệm thì pháp thân ta vẹn toàn**”. Nói nhiều chuyện thì chắc chắn chỉ là chuyện phải trái tốt xấu. Hàng ngày chúng ta chỉ nên nói những lời thiết thực giúp ích cho tha nhân, không nói những lời không có ích, không nói những lời thị phi (“*Thị*” là phải, “*phi*” là trái), không nói những lời phải trái tốt xấu, không nói lười khiến cho mình bị tai ương, gặp họa.

Phá hòa hợp tăng, ưa thích, khiêu khích phải trái tốt xấu là nghiệp nhân đọa địa ngục A Tỳ. Hàng ngày chúng ta từ sáng đến tối phạm rất nhiều khẩu nghiệp như: chê bai người tài giỏi, chê bai người đáng kính trọng, không tán thán mà chỉ trích người đang làm việc tốt lợi ích chúng sinh. Chúng ta chê bai, chỉ trích người khác, nếu không hại được ai thì cũng làm hại tâm thanh tịnh của chính mình vì tâm mình đang tham sân si mạn, đang đố kỵ.

Trong đoàn thể có thể có những việc không như pháp, có thể có những việc sai, nhưng cái sai đấy rất nhỏ so với những việc lớn mà đoàn thể đó mang lại lợi ích cho cộng đồng. Chúng ta nhìn thấy cái sai đó cũng không được tùy tiện nói ra. Nếu chúng ta nói ra thì đoàn thể đó có thể bị tan rã. Nếu chúng ta nói ra thì trách nhiệm nhân quả này không nhỏ! Lỗi của đoàn thể tuy không lớn nhưng sức ảnh hưởng của đoàn thể tới cộng đồng rất lớn.

Người xưa nói: “**Nhân phi Thánh Hiền, thực năng vô quá? Quá vật đan cải, thiện mạt đại yên!**”. Con người không phải Thánh Hiền, ai mà không mắc lỗi. Có lỗi mà biết sửa thì còn gì tốt bằng! Họ là phạm phu vẫn có lỗi làm nhưng chúng ta không nên nhìn ở nơi lỗi làm mà chê trách họ. Chúng ta phải nhìn thấy sức ảnh hưởng của họ tới đại chúng. Người xưa nói: Con người ai cũng có lỗi, có sai lầm, nếu không có sai lầm thì đã là Thánh Hiền, là Phật Bồ Tát. Vì còn sai lầm mới là phạm phu, nhưng có sai lầm mà biết sửa thì không gì tốt hơn.

Người xưa nói: “**Lãng tử hồi đầu, kim bất hoán**”. Lãng tử hồi đầu thì vàng cũng không đổi! Chỉ sợ người có lỗi rồi mà vẫn không chịu sửa, tuy rằng lỗi không lớn nhưng vẫn tà tà phạm lỗi. Đó mới là đáng sợ! Chúng ta xem đĩa Hồ Ân thì thấy ông ấy là lãng tử hồi đầu, tội lỗi nào cũng từng làm, “*phá gia chi tử*”. Thế mà ông ấy đã quay về làm một Thầy giáo văn hóa truyền thống, nguyện dành cả cuộc đời phục vụ cho văn hóa truyền thống.

Khi người ta hồi đầu thì phải hồi đầu cả cuộc đời, chứ không phải hồi đầu một thời gian rồi lại quay đầu. Chúng ta cứ ngồi đó mà chỉ trích người này là người xấu, không thể làm người tốt được nữa. Nhưng có thật vậy không? Người ta đã thay đổi rồi thì trở thành người tốt. Chúng ta vẫn chỉ trích, nói xa nói gần, đây là tập khí của chúng ta. Chúng ta có tập khí suốt ngày đi tìm lỗi lầm của người khác để nói. Hòa Thượng nhắc chúng ta phải cẩn trọng vì lời nói thì vô tình nhưng kết quả là hữu ý, tạo ảnh hưởng rất lớn. Vậy thì lời nói vô tình nhưng kết quả là thật. Cuộc đời chúng ta không xuôn xẻ, gặp xui xẻo, gặp tai ương là do chúng ta đã vô tình tạo tội.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta xem thấy những sự việc không tốt chỉ nên khuyên bảo họ một cách riêng tư chứ không đem ra đại chúng công bố. Chúng ta phải khuyến khích họ thay đổi, tự làm mới! Nếu chúng ta khuyến khích nhắc nhở họ không nghe thì chúng ta nên im lặng mà rời đi chứ tuyệt đối không phê bình, không để cho cộng đồng đại chúng biết được việc đó. Chúng ta không nên phê bình họ vì nếu chúng ta phê bình đoàn thể đó, chúng ta sẽ làm cho đại chúng mất đi niềm tin đối với đoàn thể đó. Vậy thì chúng ta đã phá hoại. Trách nhiệm nhân quả này có nhỏ không? Hiện nay rất nhiều người không biết rằng mình đang tạo khẩu nghiệp***”.

Tội phá hòa hợp làm cho cộng đồng đại chúng làm mất đi tín tâm, làm mất đi lòng tin đối với đoàn thể đó. Về mặt tổng thể thì đoàn thể đó là tốt nhưng nếu chúng ta nêu ra những sai phạm của cá nhân để phê bình thì nhân quả có nhỏ không? Chúng ta nghĩ xem chúng ta có phạm phải lỗi này không? Tôi nói thật, tôi cũng từng phạm phải lỗi như vậy.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta nhất định không được làm tổn thương người, nhất định không được tạo ác nghiệp. Cho dù chúng ta nhìn thấy những việc không đúng, những việc không như pháp nhưng khi chưa hiểu rõ chân tướng sự thật thì chúng ta không nên tùy tiện mà phê bình. Chúng ta là phàm phu mắt thịt. Đối với những việc làm của Phật Bồ Tát chúng ta không nhìn ra được bằng mắt thịt của phàm phu. Có những việc Phật Bồ Tát làm, chúng ta tưởng rằng không đúng như pháp nhưng thật ra không phải là như vậy***”.

Nếu người ta làm đúng mà chúng ta tưởng là sai, chúng ta phê bình, chỉ trích họ thì chúng ta tạo ra vô lượng vô biên khẩu nghiệp. Ngày ngày chúng ta phải cẩn trọng. Lời nói vô tình như một mũi tên độc bắn vào tâm khảm của người khác, khiến người khác sầu khổ ba tháng, thậm chí ba năm, thậm chí họ uất hận cả một đời.

Chúng ta dùng người, sử dụng người, nếu người sai phạm thì chúng ta phải cho họ cơ hội để sửa sai. Sau khi họ sửa sai thì họ vẫn là người tốt. Khi họ sai phạm, chúng ta không nên dùng cách này cách nọ để thẳng tay trừng trị. Bác Hồ đã dạy: **“Rèn người phải như già gạo, nhưng dùng người thì không được dùng như già gạo”**. Tâm nhân từ của Bác rất lớn. Hòa Thượng dạy chúng ta, khi người sai phạm thì chúng ta nói chuyện riêng với họ để khuyên bảo, khuyến thiện, khuyến khích họ thay đổi tự làm mới chứ không được miệt thị khiến người ta uất hận.

Nhà Phật có câu: **“Phật Bồ Tát vô địch nhân”**. Phật Bồ Tát không có người đối đầu, không có kẻ thù. Chúng ta phải học tập Phật Bồ Tát ở điểm này. Người sai phạm thì chúng ta vẫn cho họ nhiều cơ hội để sửa sai. Phật Bồ Tát từ bi, cho chúng ta vô số lần, vô số cơ hội để sửa sai. Đối với một chúng sanh phạm tình đầy tội lỗi mà chúng ta còn phải độ họ, khuyến khích họ để giúp họ quay đầu, trở thành người tốt. Vậy thì người từng quay đầu, rồi sai phạm cũng chỉ là nhất thời. Họ chỉ vì mê lầm trở thành người xấu. Tại sao chúng ta không cho họ cơ hội để quay đầu?

Chúng ta học Phật lâu, chúng ta tiếp nhận giáo huấn của Phật Bồ Tát thì mới có thể học được cách dụng tâm của Phật. Dụng tâm của Phật mới thấu tình đạt lý. Dụng tâm của chúng ta là dùng cảm tình để làm việc. Nếu họ trái nghịch với ý của ta thì ta **“chặt”** họ. Đó là tâm của phàm phu, không phải tâm của Phật Bồ Tát.

Tôi rất đau lòng khi thấy một người đã học Phật pháp, đã học văn hóa truyền thống rất lâu nhưng lại rời bỏ hàng ngũ. Tôi vẫn dõi theo, chỉ cần họ hé lên một sự quay đầu, một sự ăn năn thì tôi liền tìm cách để tiếp cận và cứu giúp họ. Đó là chúng ta biết cách dụng tâm của Phật Bồ Tát.

Hàng ngày chúng ta đọc bốn lời thề nguyện: **“Chúng sanh vô biên thể nguyện độ, phiền não vô tận thể nguyện đoạn, pháp môn vô lượng thể nguyện học, Phật Đạo Vô Thượng thể nguyện thành”**. Ngày ngày chúng ta phải ôm trong lòng bốn đại nguyện này của người học Phật. **“Chúng sanh vô biên thể nguyện độ”**, không phải là chúng ta chỉ độ người thân, chỉ độ người chúng ta có cảm tình mà còn phải độ người mình ghét nhất. Một vị vụ trưởng nói: **“Tôi rất kính trọng Phật giáo, vì Phật giáo yêu thương cả kẻ thù của mình”**. Chúng ta phải yêu thương cả người đã hại mình đến **“te tua”**.

Ngài Nhẫn Nhục Tiên Nhân vị Vua Ca Lợi Vương lóc da thịt, cắt xẻo thân thể của Ngài đến miếng thịt cuối cùng. Nhà Vua nói: **“Ta xẻo thịt nhà ngươi như vậy, nhà ngươi có tức giận không?”**. Ngài Nhẫn Nhục Tiên Nhân trả lời: **“Tôi không hề tức giận. Nếu một mai tôi thành Phật thì người đầu tiên tôi độ là ông”**. Lần đầu tiên khi Thích Ca Mâu Ni Phật chuyển pháp luân, Ngài giảng **“Pháp Tứ Đế”** có năm anh em Ngài Kiều Trần Như, trong đó có một người mà tiền thân là Vua Ca Lợi Vương. Chúng ta có tâm từ bi đến như vậy không?

Người học Phật chúng ta phải ghi nhớ bốn lời thề nguyện: “*Chúng sanh vô biên thề nguyện độ, phiền não vô tận thề nguyện đoạn, pháp môn vô lượng thề nguyện học, Phật Đạo Vô Thượng thề nguyện thành*”. “*Phật Đạo Vô Thượng*” là quả vị Phật cao nhất trong các quả vị Phật.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỉ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!